

Notatki florystyczne z Rudaw Janowickich (Polska południowo-zachodnia). Cz. I

PAWEŁ KWIATKOWSKI

KWIATKOWSKI, P. 2015. Floristic notes from the Rudawy Janowickie Mts (SW Poland). Part. I. *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 22(1): 23–33. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The presented list contains 110 taxa (from 860 localities) of rare and threatened vascular plants found in the Rudawy Janowickie Mountains (western part of the Sudetes, SW Poland) between 2005 and 2014.

KEY WORDS: floristics, vascular plants, distribution, Sudetes, south-western Poland

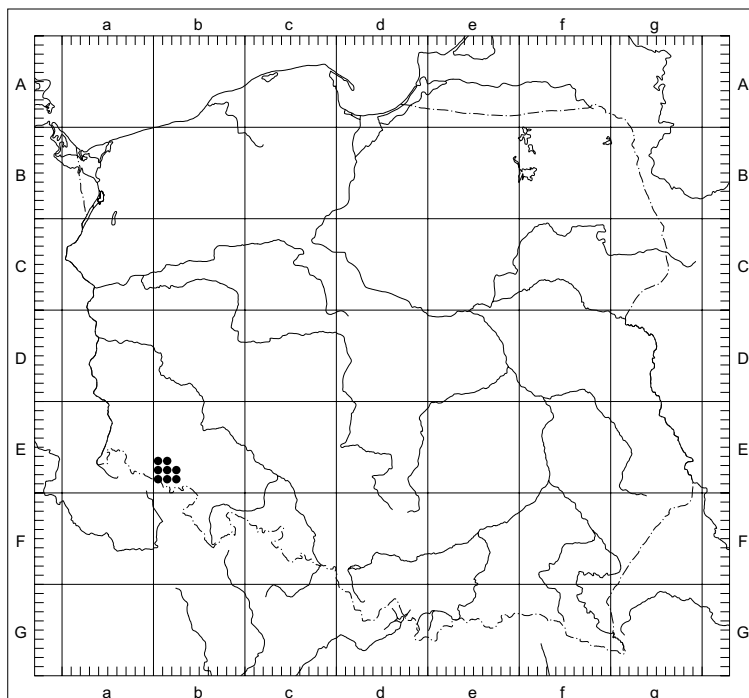
P. Kwiatkowski, *Katedra Botaniki i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, 40-032 Katowice, Polska; e-mail: pawel.kwiatkowski@us.edu.pl*

WSTĘP

Charakterystycznym elementem krajobrazu Sudetów Zachodnich jest pasmo Rudaw Janowickich (Skalnik 945 m n.p.m.) usytuowane pomiędzy Kotliną Jeleniogórską a Kotliną Kamiennogórską, w południowo-zachodniej części Polski. Na różnorodność flory roślin naczyniowej ma wpływ zwłaszcza bogata rzeźba terenu i sieć wodna (STAFFA 1998; SOB-CZYK 2008) oraz złożona budowa geologiczna (TEISSEYRE 1973). Występują tu gatunki o rozmaitych, często przeciwstawnych preferencjach siedliskowych (acydofilne, kalcyfilne, oligotermiczne, kserotermiczne, niżowe, subalpejskie itd.). Różnorodność florystyczna tego regionu w porównaniu z sąsiednimi pasmami Karkonoszy czy Gór Kaczawskich jest jednak słabo rozpoznana.

Z pasma Rudaw Janowickich od połowy XIX w. po czasy współczesne podawano jedynie niektóre gatunki (np. ELSNER 1837; FIEK 1881; SCHUBE 1903; LIMPRICHT 1944; MATUSZKIEWICZ 1958; MRÓZ 1993; BORATYŃSKI 1991; KWIATKOWSKI 2004).

W niniejszej pracy przedstawiono wykaz 860, w większości nowych i niepublikowanych stanowisk dla 110 wybranych, rzadszych gatunków roślin naczyniowych. Prezentowane dane chorologiczne pochodzą z lat 2005–2013. Poszczególne stanowiska zostały dostosowane do układu siatki kwadratów ATPOL (ZAJĄC 1978) (Ryc. 1).

Ryc. 1. Położenie badanego terenu w sieci kartogramu ATPOL

Fig. 1. Localization of investigated area in the grid of the ATPOL

WYKAZ GATUNKÓW

Gatunki zestawiono w porządku alfabetycznym, przyjmując nomenklaturę według MIRKA i in. (2002), z wyjątkiem niższych jednostek w obrębie *Centaurea jacea* oraz *Silene vulgaris* (RUTKOWSKI 2004). Po każdej nazwie gatunkowej podano następujące dane: w nawiasie kwadratowym kategorię zagrożenia na poziomie krajowym według ZARZYCKIEGO i SZELĄGA (2006) oraz KAŹMIERCZAKOWEJ i in. (2014) oraz informacje o ochronie gatunkowej (ROZPORZĄDZENIE... 2014); następnie częstość występowania oraz rodzaj siedlisk lub ogólny typ roślinności; nazwę stanowiska (miejsowość, wzniesienie, dolina potoku itd.) oraz w niektórych przypadkach wysokość w m n.p.m.; lokalizację stanowiska – numer kwadratu według siatki ATPOL o boku 10 km i mniejszego kwadratu o boku 1 km (o numeracji od 00 do 99). Zebrane materiały zielnikowe będą złożone w Herbarium Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (KTU). Zastosowano następujące symbole i skróty: ! – takson nowy dla badanego obszaru; Ch – gatunek chroniony całkowicie; ch – gatunek chroniony częściowo; dol. – dolina; kam. – kamieniołom; m. – między; pot. – potok; przeł. – przełęcz; zb. – zbiorowisko.

Achillea pannonica – Sporadycznie w murawach: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173).

Aconitum variegatum subsp. *variegatum* – [ch] Rzadko w zaroślach (zb. „welonowe) oraz lasach łągowych: Wojanów (BE 7006); Buczek (BE 7007); Bobrów (BE 7008); Janowice Stare (BE 6194, BE 7104); Janowicki Przełom (BE 7105, BE 7106); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7117); przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130); dol. pot. Świdnik (BE 8121).

Adenostyles alliariae – Kilkanaście okazów w zb. ziołorośli: Skalnik 830 m (BE 7171).

! *Alchemilla crinita* – W rozproszeniu na łąkach: przeł. Kowarska (BE 8029); Ogorzelec 640 m (BE 8120).

Alchemilla glabra – Częsty składnik łąk: Karpniki (BE 7029); dol. pot. Gruszkówka (BE 7049); Bukowiec (BE 7057); Gruszków (BE 7059); Wojków (BE 7078); m. Kowarami a Wojkowem (BE 7087, BE 7088); Trzczańsko (BE 7101); Miedziana Góra (BE 7104, BE 7105); Ciechanowice (BE 7117); Mniszków (BE 7125); Polana Mniszkowska (BE 7134); Gniewczyce (BE 7135); Przybkowice (BE 7136); Strużnica (BE 7141); Hala Krzyżowa (BE 7145); Marciszówek (BE 7147); Bacówka (BE 7155); Wieściszowice (BE 7156); Rędzinki (BE 7164); Rędziny (BE 7174); Czarnów (BE 7182); Grzędziny (BE 7183); Raszów (BE 7186); Paczkowice (BE 7194); Pisarzowice (BE 7195); Karczmisko (BE 7029); przeł. Kowarska (BE 8039); Leszczyniec (BE 8102, BE 8112); Szarocin (BE 8113); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

! *Alchemilla glaucescens* – Bardzo rzadko w murawach lub na suchych łąkach: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173); Grzędziny (BE 7183).

! *Alchemilla propinqua* – Kilka okazów na suchej, nasłonecznionej łące: Grzędziny (BE 7183).

Alchemilla subcrenata – Nielicznie na wilgotnych łąkach oraz w zb. ziołorośli: dol. pot. Sierniawa (BE 7168); Karczmisko (BE 8029); Łupkowa (BE 8101); Pisarzowice (BE 8105, BE 8115); Leszczyniec (BE 8111); Ogorzelec (BE 8120); dol. pot. Świdnik (BE 8121); Szarocin (BE 8124).

Allium ursinum – [ch] Populacje złożone z dziesiątek/setek osobników na wilgotnym podłożu, głównie w obrębie lasów łęgowych: Janowice Stare (BE 6194); Wojanów (BE 7006); Bobrów (BE 7008); Trzczańsko (BE 7100); Janowice Wielkie (BE 7102); Janowicki Przełom (BE 7105, BE 7106); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7117); Wołek (BE 7144); Dzicza Góra (BE 7154); Bielec (BE 7164).

Anemone ranunculoides – Przeważnie rzadko w lasach liściastych: Janowice Stare – Zamczysko (BE 6124, BE 7104); Janowicki Przełom (BE 7105); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7106, BE 7117); Marciszów – dol. Bobru (BE 7240); Dobrociesz (BE 7251); Dębrznik (BE 7281); dol. pot. Żywica (BE 7183).

! *Angelica archangelica* subsp. *archangelica* – [ch] Nielicznie na łąkach: Rędzinki (BE 7164); Rędziny (BE 7184). Stanowiska pochodzenia antropogenicznego.

Armeria maritima subsp. *halleri* – Sporadycznie w zb. muraw galmanowych rozwiniętych na hałdach i w obrębie wyrobisk dawnych kopalni: Miedzianka (BE 7105). Skrajnie rzadki w Sudetach gatunek siedlisk polimetalicznych (m.in. cynk, miedź, ołów – por. BYLIŃSKA 1992; BREJ & FABISZEWSKI 2006). Ostatnio obserwowany przez autora w 2010 r.

Arnica montana – [V, VU, Ch] Rzadko w lasach świerkowych i bukowych, na śródleśnych polankach, suchych łąkach oraz pastwiskach: Średnica (BE 7058); Polana Mniszkowska (BE 7134); Gniewczyce (BE 7135); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Wieściszowice (BE 7146); przeł. Rudawska (BE 7162); Bielec (BE 7163); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Rędziny (BE 7174, BE 7184); Leszczyniec (BE 8102); Wilkowyja (BE 8103).

Arunco sylvestris – [ch] Dość licznie w lasach jaworowych rozwiniętych w dol. rzeki Bóbr: Bobrów (BE 6099, BE 7008); Janowice Stare (BE 6194, BE 7104); Wojanów (BE 7007); Trzczańsko (BE 7100, BE 7101); Janowice Wielkie (BE 7103); Janowicki Przełom (BE 7105, BE 7106); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7117).

Asplenium septentrionale – [V, VU, ch] Pojedyncze kępi w szczelinach skał granitowych lub zieleńcowych: Trzczańsko (BE 7100); Miedzianka (BE 7105); Mniszków (BE 7115).

Botrychium lunaria – [V, Ch] Nieliczne okazy w murawach oraz na półkach skalnych: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173).

Calamagrostis villosa – W rozproszeniu w lasach świerkowych: Wołek 860 m (BE 7144); Bielec 830 m (BE 7163); Skalnik 890–910 m (BE 7171, BE 7172); Bobrzak 800 m (BE 7190).

Callitriche stagnalis – Koleiny śródleśnych dróg oraz niewielkie zbiorniki, gatunek występuje przeważnie w postaci niewielkich skupień: Rudzik (BE 7019); Janowice Wielkie – dol. Janówki (BE 7113); Rozdroże pod Jańską Górą (BE 7131); Wołek (BE 7144); przeł. Rudawska (BE 7163); Wielka Kopa (BE 7175).

Campanula latifolia – [V, ch] Bardzo rzadko jako składnik wilgotnych łąk lub ziołorośli: Bobrów (BE 7008); Janowicki Przełom (BE 7105); Czarnów (BE 7192); Paczkowice (BE 7193).

Cardamine flexuosa – Bardzo rzadko w lasach bukowych i świerkowych: dol. Janówki (BE 7122); Bolczów oraz Sucha Góra (BE 7123); Starościńskie Skały (BE 7132); Miedziane Skały (BE 7133); Mnichy (BE 7167); dol. pot. Sierniawa (BE 7168); Piekło (BE 7178); Łup (BE 7270).

Cardamine impatiens – Rzadko w lasach jaworowych i bukowych oraz w otoczeniu źródeł: Bobrów (BE 7008); dol. pot. Bystra (BE 7099); Sokolik (BE 7100); Krzyżna Góra (BE 7110); dol. Hutniczego pot. (BE 7114); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów (BE 7123); Wołek (BE 7144); Łopata (BE 7152); Dzicza Góra (BE 7154); Wielka Kopa (BE 7175, BE 7176); przeł. pod Bobrzakiem (BE 7181).

Carex davalliana – [V, Ch] Nieliczne okazy na wilgotnych i podmokłych łąkach, na podłożu zasadowym: Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Raszów (BE 7186); przeł. pod Wilkowyją (BE 7193, BE 8103).

Carex pulicaris – [E, EN, Ch] Sporadycznie na podmokłych siedliskach: Rędzinki (BE 7164); Ogorzelec (BE 8130).

! *Centaurea jacea* subsp. *amara* – Kilkanaście okazów w murawie: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163).

Centaurea oxylepis – Rzadki składnik łąk: Gruszków (BE 7059); Hutniczy Grzbiet (BE 7104); Marciszówek (BE 7147); Bacówka (BE 7155); Raszów (BE 7186); Czarnów (BE 7192); przeł. pod Wilkowyją (BE 8103); Jaworowa (BE 8104); Pisarzowice (BE 8105); Leszczyniec (BE 8112); Ogorzelec (BE 8130).

Centaurea pseudophrygia – Często na łąkach: Trzczańsko (BE 7101); m. Ciecchanowicami a Przybkwicami (BE 7127); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Wieściszowice (BE 7156); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Czarnów (BE 7182, BE 7192); Raszów (BE 7186).

! *Chamaenerion palustre* – Kilkadziesiąt okazów porastających żwirowiska oraz półki skalne: Bielec – kam. dolomitu (BE 7173).

Chrysosplenium oppositifolium – [V] Dość licznie w lasach łągowych i częściej w otoczeniu źródeł: Karpniki (BE 7028); Gruszków (BE 7059); Wojków (BE 7078); dol. pot. Bystra (BE 7099); Trzczańsko (BE 7100); dol. Miedzianego pot. (BE 7104); Janowicki Przełom oraz Miedzianka (BE 7105); Żużłowa dol. (BE 7113, BE 7114, BE 7124); dol. Janówki (BE 7122); Ciecchanowice (BE 7128); Skalny Most (BE 7132); Strużnica (BE 7141); Starościńskie Skały (BE 7142); Wieściszowice (BE 7157); dol. pot. Sierniawa (BE 7169); Wielka Kopa (BE 7176, BE 7186); Pokrzywna (BE 7179); Leszczyniec (BE 8102); Pisarzowice (BE 8105); Ogorzelec (BE 8120).

Cicerbita alpina – Rzadko w lasach łągowych, ziołoroślach i na wilgotnych łąkach: dol. pot. Bystra (BE 7099, BE 7190); Wołek (BE 7144); Bacówka (BE 7155); Skalica (BE 7162); Rozdroże pod Bielcem oraz Bielec (BE 7163); przeł. Rędzińska (BE 7165); Wielka Kopa (BE 7175, BE 7176); Wilczyso (BE 7180, BE 7190); Skalnik (BE 7181, BE 7182); dol. pot. Żywica (BE 7183, BE 7184); przeł. pod Bobrzakiem (BE 7191); Czarnów (BE 7192); Szare Skały (BE 8104).

Cirsium helenioides – Populacje złożone z setek (niekiedy tysięcy) osobników, głównie w obrębie wilgotnych łąk i ziołorośli, rzadziej w lasach łągowych: Gruszków (BE 7069); Trzczańsko (BE 7100); dol. Janówki (BE 7112, BE 7122); Żużłowa dol. (BE 7124); Starościńskie Skały (BE 7132, BE 7142); Mniszków (BE 7134); Gniewczyce (BE 7135); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Marciszówek (BE 7147); Łopata (BE 7152); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Wieściszowice (BE 7156); Rozdroże pod Bielcem (BE 7163); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); przeł. Rudawska (BE 7172); Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Czarnów (BE 7182, BE 7192); dol. pot. Żywica oraz Szubieniczna (BE 7183); Rędziny (BE 7184); Paczkowice (BE 7193); Dębrznik (BE 7281); Karcz-misko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); przeł. pod Wilkowyją (BE 8103); Leszczyniec (BE 8112); Szarocin (BE 8113, BE 8114); Pisarzowice (BE 8116); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130); dol. pot. Świdnik (BE 8121).

Cirsium rivulare – Bardzo rzadko na wilgotnych łąkach: Gniewczyce (BE 7135); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Wieściszowice (BE 7156); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Czarnów (BE 7183).

Colchicum atumnale – [ch] Nieliczne okazy w rozproszeniu na łąkach: Mały Wołek (BE 7144); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8130).

Corydalis intermedia – Sporadycznie w lasach jaworowych i łąkach: Janowice Stare (BE 6194); Janowicki Przełom (BE 7105).

Crepis succisifolia – Pospolicie na łąkach: Gniewczyce (BE 7135); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Wieściszowice (BE 7157); Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173); Rzędzinki (BE 7164); Czarnów (BE 7182); Grzędziny (BE 7183); Raszów (BE 7186); Rozdroże pod Bobrzakiem (BE 7192); Paczkowice (BE 7193); Jagoda (BE 7194); Pisarzowice (BE 7195); Kozie Górki (BE 7196); Dębrznik (BE 7281); m. Kamienną Górą a Dębrznikiem (BE 7291); Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); Łupkowa (BE 8101); Leszczyniec (BE 8102, BE 8112); przeł. pod Wilkowyją (BE 8103); Pisarzowice (BE 8105, BE 8106); Szarocin (BE 8114); Ogorzelec (BE 8120, BE 8030).

Cruciata laevipes – Dość często na łąkach: Ciechanowice (BE 7117); m. Przybkowicami a Marciszówkiem (BE 7137); Wieściszowice (BE 7147); Marciszów (BE 7149, BE 7240); Dobrociesz (BE 7251); Antonówka (BE 7270); Dębrznik (BE 7271); Kamienna Góra – Grodztwo (BE 8200).

Dactylorhiza fuchsii – [V, Ch] Nieliczne okazy w murawach i na łąkach: Hala Krzyżowa (BE 7145); Rzędzinki (BE 7164); Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Czarnów (BE 7182); Grzędziny (BE 7183); Raszów (BE 7186); Szubieniczna (BE 7196); Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8130).

Dactylorhiza maculata – [V, ch] Rzadko w obrębie wilgotnych łąk, zarośli i lasów łągowych: Mniszków (BE 7124); Wieściszowice (BE 7146); Bacówka (BE 7155); Rzędziny (BE 7174); Wielka Kopa (BE 7176); przeł. pod Bobrzakiem (BE 7191); Czarnów (BE 7192).

Dactylorhiza sambucina – [V, VU, Ch] Nieliczne okazy na suchych łąkach, zarówno okazy o żółtych (fo. *lutea*) jak i czerwonych (fo. *rubra*) kwiatach: Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Rzędzinki (BE 7164); Raszów (BE 7186); Jagoda (BE 7194); Kozie Górki oraz Szubieniczna (BE 7196).

Dentaria bulbifera – Dość rzadko i w rozproszeniu w lasach bukowych: dol. Janówki (BE 7122); Bolczów oraz Sucha Góra (BE 7123); Janowicki Grzbiet (BE 7132).

Dentaria enneaphyllos – Rzadko w lasach bukowych lub jaworowych: Sokolik (BE 7100); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów (BE 7123); Bielec (BE 7164); Wielka Kopa (BE 7176, BE 7186).

! ***Dryopteris expansa*** – Bardzo rzadko w lasach bukowych oraz świerkowych: Sokolik 610 m (BE 7100); Starościńskie Skały 680 m (BE 7132); Skalnik 900 m (BE 7172); Wielka Kopa 850 m (BE 7176).

! ***Epilobium alpestre*** – Sporadycznie w zb. źródlikowych oraz w lasach łągowych: przeł. pod Średnicą 590 m (BE 7079); Wilczyso 780 m (BE 7180); 830 m Skalnik (BE 7181).

Epipactis palustris – [V, Ch] Kilkadziesiąt okazów na wilgotnych siedliskach: Raszów (BE 7186). Gatunek utrzymuje się na tym stanowisku od kilkunastu lat (por. NARKIEWICZ 2000).

Euphorbia dulcis – Rzadko w lasach bukowych: Janowicki Przełom (BE 7105); Krzyżna Góra (BE 7110); Bolczów (BE 7123).

Euphrasia nemorosa – Łącznie kilkadziesiąt okazów w obrębie zubożałych florystycznie wrzosowisk: Wojanów (BE 7017); Karpniki (BE 7029).

Festuca altissima – Rzadko w lasach liściastych: Sokolik (BE 7100); Janowicki Przełom (BE 7105); Krzyżna Góra (BE 7110); dol. Hutniczego pot. (BE 7114, BE 7124); dol. Janówki (BE 7122, BE 7132); Bolczów (BE 7123); Strużnickie Skały (BE 7131); Starościńskie Skały (BE 7132, BE 7142).

! ***Festuca diffusa*** – W rozproszeniu na łąkach: Leszczyniec (BE 8112), Szarocin (BE 8113, BE 8123); Ogorzelec (BE 8120).

! ***Festuca nigrescens*** – Nielicznie na łąkach: przeł. Kowarska 705 m (BE 7039).

! ***Galeobdolon luteum*** subsp. *montanum* – Rzadko w różnych typach lasów liściastych, rzadziej szpilkowych: Małe Sokoliki (BE 7118); Średnica (BE 7079); dol. pot. Bystra (BE 7099); Sokolik (BE 7100); Krzyżna Góra (BE 7110); Jańska Góra (BE 7121); Bolczów (BE 7123); Starościńskie Skały (BE 7132); Polana Mniszkowska (BE 7134); Mężykowa (BE 7140); Dzicza Góra (BE 7154); Skalica (BE 7162); Bielec – kam. dolomitu (BE 7163); Bielec (BE 7164); Wielka Kopa (BE 7176); Mnichy (BE 7177); Wilczyso (BE 7180); Skalnik (BE 7181, BE 7182); Jagoda (BE 7194); Szubieniczna (BE 7195); Rudnik (BE 8019); Kowarska Czuba (BE 8100); Wilkowyja (BE 8102); Jaworowa (BE 8104); Szarocin (BE 8113).

Galium pumilum – [ch] Sporadycznie w murawach i na suchych łąkach: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173); Grzędziny (BE 7182); Czarnów (BE 7192).

Galium saxatile – Tworzy niewielkie powierzchniowo skupienia w obrębie lasów świerkowych, sporadycznie występuje również w szczelinach skał granitowych: Sokolik (BE 7009, BE 7100); Małe Sokoliki (BE 7018); Krzyżna Góra (BE 7110); Jańska Góra (BE 7121); Sucha Góra (BE 7123); Strużnickie Skały (BE 7131); Starościńskie Skały (BE 7132, BE 7142); Wielka Kopa (BE 7186).

Gentiana asclepiadea – [ch] Bardzo rzadko na terenach odkrytych (śródlądne polany, poręby, pobocza dróg): przeł. Rudawska 730 m (BE 7172); Ostra Mała 930 m (BE 7181); Skalnik 925 m (BE 7182).

Geranium phaeum – Rzadko w lasach liściastych, częściej jako składnik zb. nitrofilnych ziółorośli na siedliskach antropogenicznych: Janowice Stare – Zamczysko (BE 6194, BE 6195); Wojanów (BE 7079); Bobrów (BE 7009); Karpniki (BE 7039); Trzcirsko (BE 7100); Janowice Wielkie (BE 7103, BE 7104); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7117); Karpniki (BE 7120); Mniszków (BE 7125); Ciechanowice (BE 7127, BE 7128); Przybkowice (BE 7137); Wieściszowice (BE 7156); Rędziny (BE 7174); Czarnów (BE 7192, BE 7193); Dębrznik (BE 7281); Kamienna Góra (BE 8201).

Geranium sanguineum – Kilka okazów w murawie: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163).

Geranium sylvaticum – W rozproszeniu na łąkach i w zb. ziółorośli: Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

Glyceria nemoralis – Sporadycznie w otoczeniu źródeł: dol. Janówki (BE 7122); dol. Hutniczego pot. (BE 7124). Na badanym obszarze znany dotąd z trzech wystąpień (por. KWIATKOWSKI 1999).

Gnaphalium norvegicum – Rzadko w lasach świerkowych, na polanach oraz wzdłuż śródlądnych dróg: Ostra Mała 920 m (BE 7181); Skalnik 890–915 m (BE 7172, BE 7182); Kowarska Czuba 710–720 m (BE 7190, BE 8100); Bobrzak 830 m (BE 7191); Rudnik 850 m (BE 8009).

Gymnadenia conopsea subsp. *conopsea* – [Ch] Rzadko na suchych łąkach i w murawach: Gniewczyce (BE 7135); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Wołek (BE 7154); m. Bacówką a przeł. Rędzińską (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); Grzędziny (BE 7183); Raszów (BE 7186); Czarnów (BE 7192); Paczkowice (BE 7193); Kozie Górki (BE 7196); Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); przeł. pod Wilkowyją (BE 8103); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

! *Gymnadenia conopsea* subsp. *densiflora* – Bardzo rzadko na podłożu wapiennym: Bielec – kam. dolomitu (BE 7163, BE 7173).

Hieracium aurantiacum – Nieliczne okazy na suchych łąkach i pastwiskach: Miedzianka (BE 7105, BE 7115); Mniszków (BE 7125); Gniewczyce (BE 7135); Mały Wołek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); m. Bacówką a przeł. Rędzińską (BE 7155); Rędzinki (BE 7164).

Hieracium cymosum – [V] Rzadko jako składnik suchych łąk i pastwisk: Miedziana Góra (BE 7105); Mniszków (BE 7115); Ciechanowice (BE 7127); Wieściszowice (BE 7147); Marciszówek (BE 7148).

Hieracium flagellare – Kilka okazów na suchej łące: Pisarzowice (BE 8106).

Hieracium floribundum – Nielicznie na łące: Ogorzelec (BE 8120).

Hieracium iseranum – W rozproszeniu na suchych łąkach: Orlinek (BE 7116); Przybkowice (BE 7127); Marciszówek (BE 7147); Marciszów (BE 7250); Leszczyniec (BE 8102, BE 8112).

Hieracium piloselloides – Bardzo rzadko na suchych łąkach: przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8120).

Homogyne alpina – Rzadko w lasach świerkowych: Sokolik 610 m (BE 7100); Krzyżna Góra 615 m (BE 7110); Wołek 865 m (BE 7144); Dzicza Góra 870 m (BE 7154); Skalica 740 m (BE 7162); Bielec 870 m (BE 7164); Skalnik 910–925 (BE 7172, BE 7182); Ostra Mała 930 m (BE 7181).

Hordelymus europaeus – Sporadycznie w lasach bukowych: dol. Hutniczego pot. (BE 7114); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów oraz Sucha Góra (BE 7123).

Juniperus communis subsp. *communis* – Pojedyncze okazy w szczelinach granitowych skał: Sokolik (BE 7100); Krzyżna Góra (BE 7110).

Leucium vernum – [V, ch] Rzadko w lasach łęgowych i częściej w obrębie wilgotnych łąk, miejscami populacje złożone z setek osobników: Gniewczyce (BE 7135); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówką (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); dol. pot. Żywica (BE 7183); Rędziny (BE 7184).

Lilium martagon – [Ch] Rzadko w lasach liściastych: Gruszkowska Góra (BE 7059); Średnica (BE 7078); przeł. pod Średnicą (BE 7079); Wojenne Zbocze (BE 7089); Sokolik (BE 7100); Janowicki Przełom (BE 7105); Krzyżna Góra (BE 7110); Janowickie Garby (BE 7111, BE 7112); Karpnicka przeł. (BE 7120); Jańska Góra (BE 7121); Żużłowa dol. (BE 7124); Złotniki (BE 7180); Orlinek (BE 7126); Bolczów (BE 7123); Strużnicze Skały (BE 7131); Starościńskie Skały (BE 7132, BE 7142); Strużnica (BE 7141); Wielka Kopa (BE 7175, BE 7176); dol. pot. Żywica (BE 7183, BE 7184); Rędziny (BE 7185); przeł. pod Bobrzakiem (BE 7191); Karczmisko (BE 8029).

Lonicera nigra – Dość rzadko w różnych typach lasu: Sokolik (BE 7100); Krzyżna Góra (BE 7110); dol. Janówki (BE 7120); Bolczów (BE 7123); Starościńskie Skały (BE 7132); Skalny Most (BE 7133); Wolek (BE 7144); Łopata (BE 7162); Wilczysko (BE 7170); Skalnik (BE 7171, BE 7172); Wielka Kopa (BE 7175, BE 7176); Wilkowyja (BE 7192); Szare Skały (BE 8104).

Lunaria rediviva – W rozproszeniu w lasach liściastych, przede wszystkim jaworowych, gdzie często jest dominującym gatunkiem runa: Janowice Wielkie (BE 7113); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów oraz Sucha Góra (BE 7123); dol. Czarnowskiego pot. (BE 7192, BE 7193); Dobrociesz (BE 7252); Jaworowa (BE 8104).

Luzula sylvatica – Rzadko w różnych typach lasów: Średnica (BE 7078); Wojków (BE 7088); dol. pot. Bystra (BE 7099); Janowicki Grzbiet (BE 7142); Łopata (BE 7152); Dzicza Góra (BE 7153, BE 7154); Wolek (BE 7144); Skalica (BE 7162); Bielec (BE 7163, BE 7164); Skalnik (BE 7171, BE 7181); m. Skalnikiem a przeł. Rudawską (BE 7172); Wielka Kopa (BE 7175, BE 7176); Czarnów (BE 7182); dol. Czarnowskiego pot. (BE 7192); Wilkowyja (BE 8102).

Melampyrum sylvaticum – Rzadko w lasach świerkowych i bukowych: Sokolik 620 m (BE 7009); Krzyżna Góra 600 m (BE 7110); Jańska Góra 530 m (BE 7121); Fajka 615 m (BE 7131); Miedziane Skały 730 m (BE 7133); Starościńskie Skały 700 m (BE 7142); Wolek 820 m (BE 7144); Dzicza Góra 845 m (BE 7154); Skalica 735 m (BE 7162); Bielec 850 m (BE 7163); Skalnik 890–910 m (BE 7172, BE 7182); Wielka Kopa 835–850 m (BE 7176, BE 7186); Ostra Mała 910 m (BE 7181); Rudnik 790 m (BE 8019); Kowarska Czuba 700 m (BE 8100); Wilkowyja 740 m (BE 8102); Owczarek 800 m (BE 8110).

Menyanthes trifoliata – [ch] Kilkanaście okazów na wilgotnym stanowisku: Raszów (BE 7186). Wystąpienie znane od końca lat 90. (por. NARKIEWICZ 2000).

Meum athamanticum – Bardzo rzadko na łąkach: przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 8130).

Montia fontana subsp. ***amporitana*** – [V, Vu, Ch] Sporadycznie jako składnik roślinności źródłiskowej: dol. Karpnickiego pot. (BE 7171); dol. pot. Kalnica (BE 7180); dol. pot. Wilczyniec (BE 8101). Stanowiska te uzupełniają dotychczasowy obraz rozmieszczenia gatunku w Polsce (SOTEK i in. 2003).

Myrrhis odorata – Dość rzadko na łąkach i przydrożach: Miedzianka (BE 7105); Mniszków (BE 7135); Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Czarnów (BE 7193).

Neottia nidus-avis – [ch] Nielicznie w lasach liściastych: Sokolik (BE 7100); Janowicki Przełom (BE 7105); Janowickie Garby (BE 7112); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów (BE 7123); Bielec (BE 7164).

Orchis mascula subsp. ***signifera*** – [V, Ch] Sporadycznie na suchych łąkach: Kozie Górki (BE 7196); Pisarzowice (BE 8106).

Orobancha pallidiflora – [R, ch] Bardzo rzadko w obrębie zb. nitrofilnych ziołorośli: dol. pot. Sierniawa (BE 7168, BE 7178). Na badanym obszarze gatunek wcześniej notowany w dolnej części dol. pot. Sierniawa (KWIATKOWSKI 2005).

Orthilia secunda – Sporadycznie w lasach bukowych: Złotniki (BE 7180); przeł. pod Bobrzakiem (BE 7191).

Parnassia palustris – Bardzo rzadko na wilgotnych łąkach: Grzędziny (BE 7173) przeł. pod Wilkowyją (BE 7193, BE 8103).

Platanthera bifolia – [ch] Bardzo rzadko na suchych łąkach i w murawach: Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Rędzinki (BE 7164); Grzędziny (BE 7183); Raszów (BE 7186); Czarnów (BE 7192); przeł. pod Wilkowyją (BE 7193); Kozie Górki (BE 7196); Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); Łupkowa (BE 8101); Owczarek (BE 8110); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

! *Pleurospermum austriacum* – Skrajnie rzadko w lasach jaworowych i na skałkach zieleńcowych: Janowicki Przełom 390 m (BE 7105); Szubieniczna 690 m (BE 7196).

! *Poa chaixii* – Rzadko w zb. ziołorośli i na wilgotnych łąkach: przeł. Kowarska 690–710 m (BE 8029, BE 8039); Owczarek 765 m (BE 8110); Ogorzelec 690 m (BE 8130).

! *Poa subcaerulea* – Kilkanaście okazów na świeżych łąkach: Karpniki (BE 7038); Trzcínsko (BE 7009).

Potentilla anglica – Rzadko na wilgotnym podłożu: Rędziny (BE 7175); Wielka Kopa (BE 7176); Mnichy (BE 7167).

Pyrola media – [R, ch] Kilka okazów w lesie świerkowo-bukowym: Wielka Kopa 830 m (BE 7176); Wilkowyja 765 m (BE 8102).

Ranunculus platanifolius – Często na wilgotnych łąkach, w zb. ziołorośli oraz w lasach łęgowych: przeł. pod Średnicą oraz Sakowczyk (BE 7079); dol. pot. Bystra (BE 7099); Gniewczyce (BE 7135); Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Wilczysko (BE 7170); Skalnik (BE 7171); dol. pot. Żywica (BE 8103, BE 8104); Czarnów (BE 7192); Paczkowice (BE 7193); Karczmisko (BE 8029); przeł. Kowarska (BE 8039); Łupkowa oraz dol. pot. Wilczyniec (BE 8101); przeł. pod Wilkowyją (BE 8103); Owczarek (BE 8110); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

Ranunculus polyanthemos – Bardzo rzadko w murawach: Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Grzędziny (BE 7183).

Ranunculus serpens subsp. *nemorosus* – Sporadycznie na łąkach: przeł. Kowarska (BE 8039); Ogorzelec (BE 81330).

Ribes alpinum – Bardzo rzadko w lasach liściastych: Janowicki Przełom (BE 7105); dol. Janówki (BE 7122); Wilczysko (BE 7180); Ostra Mała (BE 7181); Skalnik (BE 7172, BE 7182); Szubieniczna (BE 7183).

Rosa pendulina – Rzadko w lasach świerkowych, buczynach, łęgach oraz w obrębie zb. ziołorośli: Janowice Stare (BE 6194); przeł. pod Średnicą (BE 7079); dol. pot. Bystra (BE 7099); Sokolik (BE 7100); Janowice Wielkie (BE 7102, BE 7103); Janowicki Przełom (BE 7105, BE 7106); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7117, BE 7118); dol. Janówki (BE 7122, BE 7132); Żużłowa dol. (BE 7124); m. Ciechanowicami a Marciszowem (BE 7128); Polana Mniszkowska (BE 7134); Marciszów – dol. Bobru (BE 7139, BE 7240); Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Wieściszowice (BE 7146); Marciszówek (BE 7149); Wolek (BE 7154); dol. pot. Sierniawa (BE 7159); Rozdroże pod Bielcem (BE 7163); Rędzinki (BE 7164); Wilczysko (BE 7170); Wielka Kopa (BE 7176); Czarnów (BE 7182); dol. pot. Żywica oraz Szubieniczna (BE 7183); Rozdroże pod Bobrzakiem (BE 7192); Paczkowice (BE 7193); Jagoda (BE 7194).

! *Rumex alpestris* – Bardzo rzadko w lasach łęgowych i na wilgotnych łąkach: przeł. Kowarska 710–725 m (BE 8029, BE 8039); Ogorzelec 680–690 m (BE 8120, BE 8130).

! *Rumex alpinus* – Bardzo rzadko na łąkach i pastwiskach: Dzicza Góra (BE 7154); Rędzinki (BE 7164).

Rumex sanguineus – Rzadko w lasach łęgowych: dol. pot. Bystra (BE 7099); Janowicki Przełom (BE 7105); Bacówka (BE 7155); Mnichy (BE 7167); dol. pot. Sierniawa (BE 7168); przeł. Rudawska (BE 7173); dol. pot. Żywica (BE 7183); Czarnów (BE 7192); Ogorzelec (BE 8130).

Salix silesiaca – Rzadko na wilgotnych łąkach oraz częściej w obrębie zb. ziołorośli: Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); m. Bacówką a przeł. Rędzińską (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); m. Rędzinami a Wielką Kopą (BE 7185); przeł. pod Wilkowyją (BE 7193, BE 8103).

Senecio rivularis – Dość rzadko jako składnik lasów łęgowych, zb. ziołorośli i wilgotnych łąk: Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); m. Bacówką a przeł. Rędzińską (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); przeł. pod Wilkowyją (BE 7193, BE 8103).

Silene vulgaris subsp. *humilis* – W zb. muraw galmanowych wykształconych na hałdach i wyrobiskach dawnych kopalni: Miedzianka (BE 7105); Ciechanowice (BE 7116). Bardzo rzadki w Sudetach gatunek siedlisk zasobnych w metale ciężkie (BREJ & FABISZEWSKI 2006). Aktualnie na wymienionych stanowiskach dość licznie.

Tanacetum macrophyllum – Często na siedliskach antropogenicznych: ruiny zamku Bolczów (BE 7123). Gatunek utrzymuje się na tym stanowisku od ponad 100 lat (SCHUBE 1903).

Thalictrum aquilegifolium – W rozproszeniu w lasach liściastych lub w zb. ziołorośli, a niekiedy także na wilgotnych łąkach: Janowice Stare (BE 6194, BE 7104); Bobrów (BE 7008); dol. pot. Bystra (BE 7099, BE 7191); Janowice Wielkie (BE 7102); Janowicki Przełom (BE 7105); Ciechanowice – dol. Bobru (BE 7106); dol. Janówki (BE 7122); Bolczów (BE 7123); Orlinek (BE 7126); Gniewczyce (BE 7135); Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Bacówka (BE 7155); Rozdroże pod Bielcem (BE 7163); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Mnichy (BE 7167); Wilczysko (BE 7170); Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); Bacówka (BE 7175); Wieściszowice (BE 7176); Skalnik (BE 7181); dol. pot. Żywica (BE 7183, BE 7184); Czarnów (BE 7192); przeł. pod Wilkowską (BE 7193 BE 8103); Marciszów Górny (BE 7240); przeł. Kowarska (BE 8029, BE 8039); Jaworowa (BE 8104); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

Thlaspi caerulescens – Bardzo rzadko na suchych łąkach, hałdach i wzdłuż dróg: Bobrów (BE 7008); Trzcianko (BE 7100); Miedzianka (BE 7104, BE 7105); Mniszków (BE 7115); Orlinek (BE 7116); Ciechanowice (BE 7117, BE 7127); m. Ciechanowicami a Marciszowem (BE 7128, BE 7138); Przybkowice (BE 7137); Marciszów (BE 7139); Wieściszowice (BE 7147); m. Bacówką a przeł. Rędzińską (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); Marciszów Górny (BW 7240, BE 7241); Dobrociesz (BE 7251); Dębrznik (BE 7281); Kamienna Góra – Grodztwo (BE 8201).

Trifolium spadiceum – Kilkanaście okazów na wilgotnych łąkach: Rędzinki 685 m (BE 7164); Raszów 590 m (BE 7186).

Triglochin palustre – Bardzo rzadko na wilgotnych siedliskach: Raszów (BE 7186); przeł. pod Wilkowską (BE 7193, BE 8103); Ogorzelec (BE 8131).

Valeriana dioica – Dość rzadko na wilgotnych i podmokłych łąkach oraz w lasach łągowych: Janowice Wielkie (BE 7113); dol. Hutniczego pot. (BE 7124); dol. Janówki (BE 7132); Mały Wolek (BE 7144); Skalny Most (BE 7133); Rędzinki (BE 7164); Raszów (BE 7186).

Veratrum lobelianum – [ch] Rzadko w lasach łągowych, częściej jako składnik zb. ziołorośli oraz wilgotnych łąk, gdzie niektóre populacje złożone są z setek osobników: Gniewczyce (BE 7135); Mały Wolek (BE 7144); Hala Krzyżowa (BE 7145); Dzicza Góra (BE 7154); Bacówka (BE 7155); Rędzinki (BE 7164); przeł. Rędzińska (BE 7165); Bielec – kam. dolomitu (BE 7173); przeł. Kowarska (BE 8029, BE 8039); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130); dol. pot. Świdnik (BE 8121).

Veronica montana – Dość często w lasach łągowych oraz w otoczeniu źródeł: Janowice Stare (BE 6194); Małe Sokoliki (BE 7018); dol. pot. Bystra (BE 7099); Sokolik (BE 7100); Janowicki Przełom (BE 7105); dol. Boru w Ciechanowicach (BE 7106); Krzyżna Góra (BE 7110); dol. Hutniczego pot. (BE 7114, BE 7124); Karpnicka Przełęcz (BE 7120); dol. Janówki (BE 7122, BE 7132); Bolczów (BE 7123); Mniszków (BE 7125); Starościńskie Skały (BE 7131); Strużnica (BE 7151); dol. pot. Sierniawa (BE 7159, BE 7168); przeł. Rędzińska (BE 7165); Mnichy (BE 7167); Czarnów (BE 7182, BE 7192); dol. pot. Żywica (BE 7183); Czubata (BE 7186); Antonówka (BE 7199); Dobrociesz (BE 7240); Ogorzelec (BE 8120, BE 8130).

! *Viola biflora* – Kilkanaście okazów w zb. źródłiskowych: Skalnik 830 m (BE 7171).

Viola palustris – Rzadko na podmokłych siedliskach: dol. Janówki (BE 7112); Janowice Wielkie (BE 7113); Skalny Most (BE 7133).

PODSUMOWANIE

Zamieszczony wykaz obejmuje dane dotyczące w przeważającej części nowych stanowisk dla 110 taksonów. Osiemnaście gatunków nie było dotychczas podawanych z pasma Rudaw Janowickich. Z fitogeograficznego punktu widzenia interesującym jest występowanie *Poa chaixii* i *Rumex alpestris*, przedstawicieli flory wysokogórskiej Sudetów (por. KWIAWKOWSKI & KRAHULEC 2011). Znalezione przez autora stanowiska tych roślin są najdalej na północ wysuniętymi w Polsce (por. ZAJĄC & ZAJĄC 2001).

Na podanej powyżej liście znajdują się także gatunki, których obecność w Rudawach Janowickich znacząco uzupełnia ich zasięg geograficzny w Sudetach i na terenie naszego kraju. Dotyczy to przede wszystkim gatunków górskich, jak na przykład *Alchemilla crinita*, *Centaurea pseudophrygia*, *Dryopteris expansa*, *Epilobium alpestre*, *Gentiana asclepiadea*, *Gnaphalium norvegicum*, *Pleurospermum austriacum* lub *Viola biflora*.

Odnotowano tu również wiele gatunków z „czerwonej listy” i „czerwonej księgi” roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce (ZARZYCKI & SZELĄG 2006; KAŹMIERCZAKOWA i in. 2014) oraz prawnie chronionych (ROZPORZĄDZENIE... 2014). Należą do nich między innymi: *Arnica montana*, *Carex davalliana*, *C. pulicaris*, *Dactylorhiza sambucina*, *Epipactis palustris*, *Galium pumilum*, *Hieracium cymosum*, *Montia fontana* subsp. *amporitana*, *Orobanche pallidiflora* i *Pyrola media*.

LITERATURA

- BORATYŃSKI A. 1991. Chorologiczna analiza flory drzew i krzewów Sudetów Zachodnich. s. 323. Polska Akademia Nauk, Instytut Dendrologii, Kórnik.
- BREJ T. & FABISZEWSKI J. 2006. Plants accumulating heavy metals in the Sudety Mts. – Acta Societatis Botanicorum Poloniae **75**: 61–68.
- BYLIŃSKA E. 1992. Studia nad biogeochemią roślin z obszaru występowania złóż polimetalicznych w Rudawach Janowickich (Sudety). – Acta Universitatis Wratislaviensis **1426** Prace Botaniczne **50**: 1–94.
- ELSNER M. 1837. Flora von Hirschberg und dem angrenzenden Riesengebirge. s. viii + 210. G. Ph. Aberholz, Breslau.
- FIEK E. 1881. Flora von Schlesien preussischen und österreichischen Antheils. s. 164 + 571. J. U. Kern's Verlag, Breslau.
- KAŹMIERCZAKOWA R., ZARZYCKI K. & MIREK Z. (red.). 2014. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wydanie III uaktualnione i rozszerzone. s. 895. Instytut Ochrony Przyrody, Polska Akademia Nauk, Kraków.
- KWIATKOWSKI P. 1999. The distribution of six threatened grass species (*Poaceae*) in the Sudety Mts (Poland). – Fragmenta Floristica et Geobotanica Supplementum **7**: 79–99.
- KWIATKOWSKI P. 2004. Gatunki górskie flory naczyniowej Doliny Bobru. Cz. 2. Odcinek od źródeł rzeki do Jeleniej Góry. – Annales Silesiae **33**: 101–112.
- KWIATKOWSKI P. 2005. Stanowisko zarazy bladokwiatowej *Orobanche pallidiflora* w Rudawach Janowickich. – Przyroda Sudetów **8**: 13–16.
- KWIATKOWSKI P. & KRAHULEC F. 2011. The distribution of high mountain species of vascular plants within the mountains of the Sudetic system. – W: B. ZEMANEK (red.), Geobotanist and taxonomist. A volume dedicated to Professor Adam Zajac on the 70th anniversary of his birth, s. 69–89. Institute of Botany, Jagiellonian University, Cracow.
- LIMPRICHT W. 1944. Kalkpflanzen des Bober-Katzbachgebirges und seiner Vorlagen. – Botanische Jahrbücher für Systematic **73**: 375–417.
- MATUSZKIEWICZ A. 1958. Materiały do fitosocjologicznej systematyki buczyn i pokrewnych zespołów (związek *Fagion*) w Polsce. – Acta Societatis Botanicorum Poloniae **27**: 675–725.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.

- MRÓZ L. 1993. Struktura ekologiczna populacji *Dactylorhiza sambucina* (L.) Soś na górze Jagoda w Rudawach Janowickich. – Acta Universitatis Wratislaviensis **1515** Prace Botaniczne **57**: 167–178.
- NARKIEWICZ C. 2000. Zaslugujące na ochronę łąki koło Raszowa w Rudawskim Parku Krajobrazowym. – Przyroda Sudetów Zachodnich **3**: 29–34.
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Dz. U. z 2014 r., Poz. 1409.
- RUTKOWSKI L. 2004. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowe. Wydanie drugie poprawione i uzupełnione. s. 814. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- SCHUBE T. 1903. Die Verbreitung der Gefäßpflanzen in Schlesien preussischen und österreichischen Anteils. s. iv + 362. R. Nischkowsky, Breslau.
- SOBCZYK A. 2008. Rzeźba Rudaw Janowickich i Kotliny Kamiennogórskiej w świetle danych z cyfrowego modelu terenu i badań terenowych. – Landform Analysis **9**: 377–380.
- SOTEK Z., POPIELA A. & KWIATKOWSKI P. 2003. The distribution of *Montia fontana* L. (*Portulacaceae*) in Poland. – Acta Societatis Botanicorum Poloniae **72**: 45–51.
- STAFFA M. (red.). 1998. Słownik geografii turystycznej Sudetów. Tom **5**. Rudawy Janowickie. s. 315. Wydawnictwo I-BIS, Wrocław.
- TEISSEYRE H. 1973. Skały metamorficzne Rudaw Janowickich i Grzbietu Lasockiego. – Geologica Sudetica **8**: 7–113.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiadomości Botaniczne **22**(3): 281–291.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 2006. Red list of the vascular plants in Poland. – W: Z. MIREK, K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. SZELĄG (red.), Red list of plants and fungi in Poland, s. 11–20. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.

SUMMARY

This paper presents new floristic data for the Rudawy Janowickie Mountains (western part of the Sudetes, SW Poland). Investigations were conducted in the years 2005–2014. The list contains 110 vascular plants closely connected with forests, mountain meadows and water habitats with their station localized in the ATPOL grid (1 × 1 km). The most of rare and threatened species are mentioned in the “red list” and “red book” of Poland – e.g. *Arnica montana*, *Carex davalliana*, *C. pulicaris*, *Dactylorhiza sambucina*, *Epipactis palustris*, *Galium pumilum*, *Hieracium cymosum*, *Montia fontana* subsp. *amporitana*, *Orobanche pallidiflora*, and *Pyrola media*. Some of species are important from the point of view of phytogeography, e.g. high mountain taxa (*Poa chaixii*, *Rumex alpestris*) attain its new northern geographic range limit in Poland.

Przyjęto do druku: 06.02.2015 r.